

10^{let}
ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Območna enota Nova Gorica

NARAVOVARSTVENE SMERNICE
za
Občinski prostorski načrt Občine Divača

Nosilka naloge

Anica Cernatič Gregorič, prof.geogr. in zgod.
Naravovarstvena svetnica

Vodja območne enote

Mirjam Gorkič, univ. dipl.biol.
Visoka naravovarstvena svetnica

NOVA GORICA, FEBRUAR 2012

Naloga: NARAVOVARSTVENE SMERNICE ZA
OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT OBČINE DIVAČA

Naročnik: LJUBLJANSKI URBANISTIČNI ZAVOD, D.D.
Verovškova ulica 64
1001 Ljubljana

Izdelovalec: ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE – OE NOVA GORICA
Delpinova 16
5000 Nova Gorica

Nosilka naloge: ANICA CERNATIČ GREGORIČ, prof.geogr. in zgod.

Sodelavci: BOJANA FAJDIGA, univ.dipl.biol.
MIRJAM GORKIČ, univ.dipl.biol.
MARTINA STUPAR, univ.dipl.inž.geol.

Številka naloge: 5-III-984/5-O-11/ACG

**Kraj in datum
izdelave:** Nova Gorica, februar 2012

VSEBINA

1	UVOD	4
1.1	PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC	5
2	SPLOŠNI DEL	7
3	POSEBNI DEL	7
3.1	IZVEDBENI DEL.....	12
3.1.1	USMERITVE ZA OBMOČJA NAČRTOVANE NAMENSKE RABE PROSTORA.....	12
3.2	DRUGA PRIPOROČILA	18
3.2.1	VARSTVENA PRIPOROČILA ZA RAVNANJE NA OBMOČJIH PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT	18
4	VIRI IN LITERATURA	18

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve in izhodišča za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pogoji za varstvo zavarovanih območij.

Naravovarstvene smernice po Zakonu o ohranjanju narave (v nadaljevanju: ZON) pripravlja organizacija, pristojna za ohranjanje narave. Na območju občine Divača se nahaja zavarovano območje **Regijski park Škocjanske jame** (*Zakon o Regijskem parku Škocjanske jame, Uradni list RS, št. 57/96, 63/97*). Upravljevec zavarovanega območja, javni zavod Park Škocjanske jame na osnovi 133. člena ZON sodeluje pri pripravi naravovarstvenih smernic z organizacijo, pristojno za ohranjanje narave za tisti del, ki se nanaša na zavarovano območje. Ker se del območja Občine Divača nahaja na tudi na vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame (določeno s prej navedenim zakonom), smo v pripravo naravovarstvenih smernic vključili upravljavca zavarovanega območja tudi za vplivno območje parka. S tem v skladu je javni zavod Park Škocjanske jame pripravil strokovne osnove za pripravo naravovarstvenih smernic za Občinski prostorski načrt Občine Divača, ki smo jih pri pripravi naravovarstvenih smernic tudi uporabili in jih v celoti prilagamo (Priloga – strokovne podlage).

Občinski prostorski načrt Občine Divača obsega **strateški in izvedbeni del** in sicer v tekstualni in grafični obliki.

Strateški del določa:

- izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine;
- zasnovo prostorskega razvoja občine;
- zasnovo gospodarske javne infrastrukture;
- usmeritve za razvoj poselitve in za prenovo;
- usmeritve za razvoj v krajini;
- usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč;
- usmeritve za določitev prostorskih izvedbenih pogojev.

Grafične priloge strateškega dela so karte v merilu 1:50.000.

Izvedbeni del določa:

- enote urejanja prostora;
- območja namenske rabe prostora;
- splošne prostorske izvedbene pogoje;
- podrobne prostorske izvedbene pogoje;
- območja, za katera se pripravi občinski podrobni prostorski načrt (v nadaljevanju OPPN) in usmeritve za izdelavo OPPN.

Grafične priloge izvedbenega dela vsebujejo karte v merilu 1:5.000.

Priložen je tudi **konceptualni del Urbanističnega načrta Divača**.

Na podlagi določil 47. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07) občina pripravi osnutek občinskega prostorskega načrta na podlagi prikaza stanja, usmeritev iz državnega strateškega prostorskega načrta, usmeritev iz občinskega prostorskega načrta, če je bil sprejet kot samostojen akt, razvojnega programa, če je bil izdelan za območje, ki ga obravnava prostorski akt, lastnih razvojnih potreb in izraženih razvojnih potreb drugih oseb.

Za izvedbeni del so v nadaljevanju glede na načrtovane prostorske ureditve opredeljene usmeritve, ki se nanašajo na naravne vrednote in območja biotske pestrosti.

1.1 PRAVNE OSNOVE NARAVOVARSTVENIH SMERNIC

Pri pripravi občinskega prostorskega načrta se kot pravna osnova za varstvo narave se uporabljajo mednarodne pogodbe, resolucije in priporočila, državni predpisi (zakoni, odloki, navodila in drugi podzakonski akti) ter občinski predpisi.

Mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št. 7/96),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 17/99),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 18/98, 27/99),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št. 15/92),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija (Uradni list RS, št. 15/92),
- Konvencija za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja – Barcelonska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 26/02),
- Sporazum o ohranjanju afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (Uradni list RS-MP, št. 16/03),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih,
- Direktiva Sveta 2009/147/ES z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic – Direktiva o pticah,
- Evropska krajinska konvencija (Firence, 2000, Uradni list RS, št. 74/03 MP št. 19), ki jo je Slovenija ratificirala 15.07.2003,
- Protokol Barcelonske konvencije, Protokol o celostnem načrtovanju obalnega prostora v Sredozemlju, januar 2008,
- Direktiva o morski strategiji Evropske unije, december 2007,
- Konvencija za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja – Barcelonska konvencija (Uradni list RS-MP, št. 26/02).

Predpisi Republike Slovenije

- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005–2012 (ReNPVO) (Uradni list RS, št. 2/06),
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (sprejeta na 55. seji Vlade, dne 20. 12. 2001),
- Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007-2013 (sprejet na 141. seji Vlade, dne 11. 10. 2007),
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04),
- Zakon o ohranjanju narave – ZON (Uradni list RS, št. 96/04 – UPB2),
- Zakon o urejanju prostora – ZUreP (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03),
- Zakon o prostorskem načrtovanju – ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07),
- Zakon o varstvu okolja – ZVO-1 (Uradni list RS, št. 39/06 –UPB1, 70/08),
- Zakon o varstvu podzemnih jam – ZVPJ (Uradni list RS, št. 2/04),
- Zakon o vodah – ZV-1 (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02),
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12),
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 35/01),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/98, 58/2011),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, (Uradni list RS št. 81/07, 109/07)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04,70/06, 58/09, 93/10),

- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/2010, 3/2011),
- Uredba o načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS št.: 61/11).

Občinski predpisi

- Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana (Primorske novice, Uradne objave št. 13, 17. april 1992),
- Odlok o zaščiti nekaterih rastlin (Ur. objave 6/69).

2 SPLOŠNI DEL

Vsebina splošnega dela naravovarstvenih smernic, določena v 98. členu ZON, je deloma upoštevana že v osnutku občinskega prostorskega načrta. V nadaljevanju zato navajamo le vsebine, ki so v osnutku načrta upoštewane nepopolno, manjkajo, ali pa gre za dodatne vsebine, ki niso del prikaza prostora v prostorskem informacijskem sistemu in za njih v posebnem delu navajamo priporočila.

Habitatni tipi

Za del občine Divača je bilo izvedeno kartiranje habitatnih tipov:

1. Čarni A., Čelik T., Dakskobler I., Košir P., Juvan N., Marinšek A., Sajko I., Šilc U., Vreš B.: Kartiranje negozdnih habitatnih tipov Slovenije: območje Reka, Marindol, Volčkeke, Kras – Lokev, Mirna. Končno poročilo. ZRC SAZU, Ljubljana.
2. Jakopič, M., D. Erjavec, V. Grobelnik, A. Šalamun & B. Trčak, 2004. Kartiranje habitatnih tipov Parka Škocjanske jame (poročilo). Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
3. Jakopič, M., D. Erjavec & B. Trčak, 2005. Kartiranje habitatnih tipov dela tranzicijskega območja Biosfernega območja Kras. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju.
4. Kaligarič, M., Škornik, S., Šajna N., Otopal, J., Pipenbaher, N., Ivajnsič, D. 2011: Kartiranje negozdnih habitatnih tipov Slovenije. Območje KRAS – Kozina in KRAS - Vremščica. Končno poročilo. Fakulteta za naravoslovje in matematiko UM, Maribor.

Sloji so opredeljeni v prostorski podatkovni bazi (*.shp format) in prikazani v digitalni obliki na svetovnem spletu:

http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=62&id_informacija=705, pod oznakami Kras – Lokev, Škocjanske jame, Vremščica, Kras – Kozina in Kras - Vremščica.

3 POSEBNI DEL

Za uspešno doseganje ciljev prostorskega razvoja Občine Divača je nujno zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti. V strateškem delu osnutka OPN je zato poleg že upoštevanega potrebno upoštevati tudi v nadaljevanju podane usmeritve in priporočila, ki jih v osnutku OPN nismo zasledili ali pa niso upoštewane, so pa pomembne za načrtovanje izvedbenega dela in morebitnih kasnejših sprememb in dopolnitev OPN.

V nadaljevanju podajamo konkretne usmeritve na osnutek odloka (Odlok o Občinskem prostorskem načrtu občine Divača), za katere predlagamo, da se upoštevajo pri pripravi predloga odloka.

II. STRATEŠKI DEL

3. ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

3.1. Usmeritve za zasnovo prostorskega razvoja občine

15. člen

(usmeritve za razvoj v krajini)

Predlagamo ustrezno spremeniti točko (1) v drugem stavku:

Številni naravni pojavi, še zlasti vse jame in brezna, so varovani kot naravne vrednote. Najpomembnejše so posebej zavarovane kot naravni spomeniki. Zaradi visoke stopnje biotske raznovrstnosti je območje občine skoraj v celoti varovano kot posebno varstveno območje NATURA 2000 in ekološko pomembno območje.

Zavarovano območje Škocjanskih jam je uvrščeno na UNESCOV seznam svetovne naravne dediščine. Velik del občine je predviden za vključitev v Kraški regijski park.

Točka (5)

Predlagamo, da se

*- doda alineja - »na čim večjem območju je potrebno zagotoviti uspešno čiščenje odpadnih komunalnih vod«
- v peti alineji v oklepaju doda – »npr. z ohranjanjem obrežne vegetacije in naravne struge z brežinami«*

4. ZASNOVA GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE IN GRAJENEGA JAVNEGA DOBRA LOKALNEGA POMENA

23. člen

(razvoj prometne infrastrukture)

Točka (9)

V zvezi z načrtovanim razvojem športnega letališča Gabrk je nujno upoštevati varstvene režime v Regijskem parku Škocjanske jame. Večanje pomena letališča za športna in turistična letala lahko pomeni zahtevo po nujnih prostorskih ureditvah letališča in hkrati večanje prometa, kar je v nasprotju s pravili ravnanja v parku. Razvoj športnega letališča Gabrk je nujno načrtovati v obsegu in na način, ki ne bo v nasprotju s pravili ravnanja v parku (npr. glede preletov, hrupa, prostorskih ureditev v vplivnem območju parka ter v neposredni bližini Škocjanskih jam...).

24. člen

(mirujoči promet)

Točka (4)

V kolikor je parkirišče za avtodome v Škofljah načrtovano izven naselja bomo usmeritve posredovali po predstavitvi natančne lokacije.

27. člen

(zasnova energetske infrastrukture)

Točka (3)

Predlagamo, da se točka dopolni z upoštevanjem naših usmeritev, podanih v poglavju 3.1.1 USMERITVE ZA OBMOČJA NAČRTOVANE NAMENSKE RABE PROSTORA, E območja energetske infrastrukture oz. z ugotovitvami celovite presoje vplivov na okolje.

7. USMERITVE ZA PROSTORSKI RAZVOJ NASELIJ

7.1. USMERITVE ZA RAZVOJ POSELITVE IN CELOVITO PRENOVO

36. člen

(usmeritve za razvoj dejavnosti po naseljih)

Točka (3), 4. alineja

Predlagamo, da se vsebine v delu, ki se nanašajo na površine pri letališču Divača, dopolnijo z upoštevanjem naših usmeritev, podanih v poglavju 3.1.1 USMERITVE ZA OBMOČJA NAČRTOVANE NAMENSKE RABE PROSTORA, ZS območja zelenih površin – površine za oddih, rekreacijo in šport oz. z ugotovitvami celovite presoje vplivov na okolje.

8. USMERITVE ZA RAZVOJ V KRAJINI

41. člen

(splošne usmeritve za razvoj v krajini)

Točka (3)

Predlagamo, da se namesto »skupno varovanje« navede »celostno varovanje«.

Točka (7)

Predlagamo, da se preveri ustreznost navedbe intenzivne kmetijske krajine. Na navedeni območjih, razen morda na Vremskem polju, ni površin z intenzivno kmetijsko rabo.

Točka (10)

Predlagamo, da se vsebina točke ustrezno preoblikuje. Park Škocjanske jame je kot zavarovano območje in območje svetovnega pomena zaradi ohranjene narave in kulturne dediščine tudi in predvsem še naravoslovno – kulturni center.

Točka (12)

*Predlagamo, da se sanacija manjših opuščeni kopov (Globočak pri Matavun, Planina pri Barki in Strmec pri Gabrčah) prepusti naravnemu zaraščanju. V primeru morebitnih sanacijskih posegov v kopu Strmec pri Gabrčah naj se zagotavlja varstvo zavarovanih vrst ptic, npr. kačarja (*Circaetus gallicus*). Morebitna sanacija naj se izvaja v času med oktobrom in marcem.*

46. člen
(mineralne surovine)

Točka (1)

Predvideno aktiviranje opuščene kopa Strmec pri Gabrčah je v nasprotju z navedbami v ostalih členih (13., 41. člen), ki govorijo o mineralnih surovinah.

46. člen
(usmeritve za posamezna krajinska območja)

Predlagamo, da se razvojne usmeritve za krajinske enote dopolnijo.

(1) Krajinska enota Divaški Kras

- besedilo v prvi alineji naj se zamenja s sledečim besedilom: »ohranjajo naj se naravne vrednote in tudi značilni kraški pojavi, kot so npr. vrtače in mikroreliefne kraške oblike (škraplje, skalni osamelci...)«;
- v četrti alineji naj se doda ...ki omogoča ohranitev krajinskih značilnosti »in biotske raznovrstnosti« območja.

(2) Krajinska enota Senožeško podolje in Senožeška Brda

- besedilo v prvi alineji naj se zamenja z sledečim besedilom: »ohranjajo naj se naravne vrednote in tudi značilni kraški pojavi, kot so npr. vrtače in mikroreliefne kraške oblike (škraplje, skalni osamelci...)«;
- v četrti alineji naj se doda ...ki omogoča ohranitev krajinskih značilnosti »in biotske raznovrstnosti« območja.

(3) Krajinska enota Vremška dolina z Vremščico

- besedilo v prvi alineji naj se zamenja s sledečim besedilom: »zagotavlja naj se varovanje naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti in kulturne krajine«

(4) Krajinska enota Brkini

- besedilo v prvi alineji naj se zamenja s sledečim besedilom: »zagotavlja naj se varovanje naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti in kulturne krajine«

- Predlagamo, da se razvojne usmeritve za vse krajinske enote 2, 3 in 4 dopolni z usmeritvijo v zvezi z ohranjanjem vaških kalov, kot je navedeno v krajinski enoti (1) Divaški Kras.

- V razvojne usmeritve za vse krajinske enote naj se doda alinejo v zvezi s suhozidi: »suhozidi naj se ohranjajo in vzdržujejo na tradicionalen način«

III. IZVEDBENI DEL

3. SPLOŠNI PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI

3.2. Vrste objektov glede na namen v območjih namenske rabe

62. člen

(dopustni objekti in dejavnosti po območjih namenske rabe)

Tabela, točka 21. ZS - Površine za oddih, rekreacijo in šport

Predlagamo, da se pod 1. Dopustni objekti in dejavnosti - 24110 Športna igrišča, razen površin za avtomobilske, motoristične ali konjske dirke *doda kot nedopustna še golf in druga igrišča, ki trajno spreminjajo podobo krajine in bi lahko imele negativne posledice na kvaliteto podtalnico ali drugače onesnažujejo okolje,*

3.3. Dopustne gradnje

66. člen

(vzdrževanje objektov)

Točka (10) iz 65. člena naj se smiselno upošteva tudi v 66. členu, ki se nanaša na vzdrževanje objektov.

1.1.3 Gradnja omrežij in naprav gospodarske javne infrastrukture

98. člen

(gradnja in urejanje cest)

Predlagamo, da se člen dopolni v točki (12):

»To velja predvsem za rekonstrukcijo ceste na Senožeški ravni (med Razdrtim in Senožecami) kjer je znano, da se v času selitve pojavljajo dvoživke.«

104. člen

(gradnja in urejanje objektov in naprav vodne energije)

Predlagamo, da se dokončno besedilo člena oblikuje v skladu z ugotovitvami presoje ter upoštevanjem usmeritev, podani k območju namenske rabe prostora.

106. člen

(gradnja in urejanje objektov in naprav vetrne energije)

Predlagamo, da se dokončno besedilo člena oblikuje v skladu z ugotovitvami presoje ter upoštevanjem usmeritev, podani k območju namenske rabe prostora.

1.1.5 Varstvo okolja in naravnih dobrin

118. člen

(varstvo tal in reliefa)

Predlagamo, da se člen dopolni:

- Pri gradnji objektov in drugih prostorskih ureditvah je potrebno v največji možni meri ohraniti vrtače, dole in druge značilne kraške reliefne oblike. Te povečujejo razgibanost krajine, ki ima za posledico večjo biodiverziteteto območja.

4. PODROBNI PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI

1. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ

2. K – Območja kmetijskih zemljišč

135. člen

(podrobni prostorski izvedbeni pogoji za gradnjo in posege na kmetijskih zemljiščih)

Objekti za spravilo poljedelskega orodja in drugi enostavni objekti za kmetijstvo dodatno obremenjujejo prostor, njihova raba ter urejanje njihove okolice (zasaditve s tujerodnimi vrstami) lahko ogrožata biotsko raznovrstnost in krajinsko podobo.

Predlagamo, da se člen dopolni. Pod drugimi pogoji naj se navede:

»take objekte naj se postavlja le izjemoma in izven območij naravnih vrednot in območij habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranjajo v ugodnem stanju.«

3. KG– Območja gozdnih zemljišč

136. člen

(podrobni prostorski izvedbeni pogoji za gradnjo in posege na gozdnih zemljiščih)

Predlagamo, da se člen dopolni. Pod drugimi pogoji naj se navede:

»take objekte naj se postavlja le izjemoma in izven območij naravnih vrednot in območij habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranjajo v ugodnem stanju.«

3.1 IZVEDBENI DEL

V nadaljevanju smo obravnavali posamezna območja namenske rabe oz. območja podrobnejše namenske rabe, navedena v izvedbenem delu OPN.

Obravnavali smo tako območja načrtovane spremembe namenske rabe kot tudi območja namenske rabe prostora, ki se samo prenašajo iz dosedanjih planskih dokumentov in še niso bile izvedene v naravi.

Za območja načrtovane namenske rabe, ki se bodo urejala z OPPN, bomo konkretne varstvene usmeritve in priporočila podali v fazi priprave izvedbenih aktov.

V primeru izvedbe celovite presoje vplivov na okolje naj se upoštevajo ugotovitve in omilitveni ukrepi, določeni v okoljskem poročilu in njegovem dodatku za varovana območja.

3.1.1 USMERITVE ZA OBMOČJA NAČRTOVANE NAMENSKE RABE PROSTORA

Za območja načrtovane namenske rabe prostora, ki posegajo v varovana območja, navajamo v spodnjih tabelah varstvene pogoje, usmeritve in priporočila, ki jih je potrebno upoštevati v nadaljnjem postopku priprave in oblikovanja predloga plana.

Pri vseh območjih načrtovane namenske rabe, pri katerih je potrebno načrtovati osvetljevanje, je zaradi zmanjšanja negativnih učinkov svetlobnega onesnaževanja in s tem možnosti poslabšanja ugodnega stanja živalskih vrst (npr. nočni metulji, netopirji), potrebno upoštevati usmeritev naj se območja ne oz. čim manj osvetljuje. Osvetljevanje naj se izvede s svetilnimi telesi, ki so v skladu z *Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS št. 81/07, št. 109/07, št. 62/10)*.

Legenda:

RP – regijski park

NS – naravni spomenik,

NV – naravna vrednota

EPO – ekološko pomembno območje

SPA – posebno območje varstva (območje Natura 2000)

SCI – posebno ohranitveno območje (območje Natura 2000)

OIP – Območja, ki izpolnjujejo pogoje za posebna območja varstva*

* območja, ki niso bila razglašena kot območja Natura 2000, z dopolnitvijo Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 43/2008) pa na njih veljajo pravila ravnanja enako kot za ostala območja Natura 2000. Gre za IBA območja, ki jih SPA ne prekriva v celoti.

A – površine razpršene poselitve

V planu se pojavlja kar nekaj površin razpršene poselitve. Razpršena poselitev predstavlja prostorsko neracionalen in zelo potraten način gradnje. Vpliv na življenjska okolja je zaradi drobljenja habitata in velikega robnega vpliva (daljinski vpliv) veliko večji kot bi bil vpliv tega posega, če bi bil le ta lociran ob poseljenem območju. Menimo, da bi tovrstna gradnja morala biti omejena samo na izjemne primere.

BT posebna območja – površine za turizem

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
MA 1	RP Škocjanske jame NVDP Škocjanske jame Id. št. 312 SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Režim parka prepoveduje izvajati posege, ki spremenijo podobo značilne kulturne krajine in spreminjajo namembnost zemljišča (3. točka, prvega odstavka 9. člena Zakona o Regijskem parku Škocjanske jame). Zahodni del območja, predstavlja varovan habitatni tip vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>), zato naj se izloči iz načrtovane rabe. Del območja (gozdni del, ki ni pozidan) predstavljajo termofilni gozdovi mešanih listavcev za katere predlagamo, da se ohranjajo.
DI 03 (Divaška jama)	SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Iz načrtovane rabe naj se izloči parceli št. 792 in 793 k.o. Divača, saj predstavljata habitat varovanih vrst npr. podhujke (<i>Caprimulgus europaeus</i>) in varovanega habitatnega tipa vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>).
SN 33 (planinska koča pod Vremščico)	SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Predlagamo naj se preuči možnost umestitve ureditve na območju SN-2 (IK).

CD območja centralnih dejavnosti – druga območja centralnih dejavnosti

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
DI 6 (bencinski servis)	OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100)	Območje je pomembno kot habitat varovanih vrst ptic npr. rjavega srakoperja (<i>Lanius collurio</i>) ter kot rastišče varovanega habitatnega tipa vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>). Predlagamo, da se območje izloči iz načrtovane rabe. Načrtovana raba se nahaja zelo blizu naravnega spomenika Risnik, katerega širše območje je že sedaj razvrednoteno s cestnimi komunikacijami. Na severovzhodni strani je okoli 200 metrski pas nepozidanega ozemlja, ki deluje kot zaščitna cona proti prometnemu vozlišču in naselju Divača. Glede na obstoječe stanje in na podlagi naravovarstvenega pomena NS Risnik je smiselno, da se v obravnavani prostor ne posega s prostorskimi ureditvami.
DI 12 (medicinski center)	OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100)	Območje je pomembno kot habitat varovanih vrst ptic npr. rjavega srakoperja (<i>Lanius collurio</i>), kot rastišče HT vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>) in HT jame. Rabo naj se načrtuje v skladu z ugotovitvami postopka CPVO.

E območja energetske infrastrukture

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
DO 03 (Griško polje)	OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100) zavarovane vrste kačar (<i>Circaetus galicus</i>) velika uharica (<i>Bubo bubo</i>)	Območje je pomembno kot habitat varovanih vrst ptic npr. kačar (<i>Circaetus galicus</i>), hribski škrganec (<i>Lullula arborea</i>)... Zaradi bližine gnezdišč varovanih vrst ptic (kačarja in velike uharice (<i>Bubo bubo</i>)) naj se iz rabe izloči zahodni del območja v pasu 800 m. Pred načrtovanjem rabe na ostalem delu območja naj se v postopku CPVO preveri sprejemljivost načrtovanih prostorskih ureditev in same dejavnosti zaradi ogrožanja (npr. trki) varovanih vrst ujed, npr. kačarja (<i>Circaetus galicus</i>), sršenarja (<i>Pernis apivorus</i>) in velike uharice (<i>Bubo bubo</i>) ter izgubo habitata varovanih vrst ptic (npr. hribski škrganec (<i>Lullula arborea</i>)). Priporočamo, da se preveri uporabo zračnega prostora obravnavanega območja tudi za druge ogrožene in zavarovane vrste ujed (<i>Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002), Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007)</i>). Rabo naj se načrtuje v skladu z ugotovitvami.
DI 20	SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Območje je pomembno kot habitat varovanih vrst ptic npr. rjavega srakoperja (<i>Lanius collurio</i>) ter kot rastišče varovanih habitatnih tipov npr. vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>), zato naj se območje zmanjša.

IG območja proizvodnih dejavnosti – gospodarske cone

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
SN 11	OIP PosVO Kras (SI 5000023) SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Območje je pomembno kot habitat varovanih vrst ptic npr. rjavega srakoperja (<i>Lanius collurio</i>), zato predlagamo naj se območje zmanjša.

LN območja mineralnih surovin – površine nadzemnega pridobivalnega prostora

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
S-488, S-489 (kamnolomi Laže)	izven varovanih območij narave	Preveri naj se pomembnost območja glede na velike zveri. Rabo naj se načrtuje v skladu z ugotovitvami postopka CPVO.

O – območja okoljske infrastrukture

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
MA 11	RP Škocjanske jame SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Iz rabe naj se izloči južni del območja, ki predstavlja varovan habitatni tip vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>). Predlagamo, da se raba načrtuje čim bližje obstoječi poselitvi.
NA 07, NA 03, BR 05	vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Predlagamo naj se raba načrtuje bližje obstoječi poselitvi. Rabo naj se načrtuje v skladu z ugotovitvami postopka CPVO.
KP 22, SD 9	SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	Predlagamo naj se raba načrtuje bližje obstoječi poselitvi. Rabo naj se načrtuje v skladu z ugotovitvami postopka CPVO.
DI-25 (nova ČN v Divači)	NS Kačna jama Kačna jama NVDP Id. št. 40955 OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100)	Območje naj se premakne drugam, saj se nahaja nad rovi Kačne jame in bi tako lahko ogrozilo habitatni tip jam in zavarovano območje.

PC območja prometnih površin – površine cest

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
DI 39 (obvoznica Divača)	SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) OIP PosVO Kras (SI 5000023)	Območje je pomembno kot habitat varovanih vrst npr. rjavega srakoperja (<i>Lanius collurio</i>) ter rastišče varovanih habitatnih tipov npr. vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>). Le te naj se ohranja.

	EPO Kras (ID 51100)	Ne glede na dosedanjo obravnavo, predlagamo, da se ponovno preveri upravičenost načrtovane ureditve. Pri načrtovanju rabe naj se upošteva ugotovitve CPVO.
SN 16 (del LN za avtocesto Razdrto Fernetiči)	SPA (SI 5000023) SCI (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100) Raški prelom NVLP Id. št. 4776	Površine, ki so del območja prometnih površin – površine cest in predstavljajo varovan habitatni tip vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>), habitat varovanih vrst ptic npr. rjave cipe (<i>Anthus campestris</i>) naj se ohranjajo Območje naravne vrednote naj se na obeh straneh obstoječe ceste ohranja, zagotavlja naj se nemoten dostop. Pri načrtovanju naj se upošteva ugotovitve CPVO.

PL območja prometnih površin – letališča

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
GR 02 (športno letališče)	vplivno območje RP Škocjanske jame OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100)	Območje je velikega pomena za varovano vrsto ptice hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>), zato naj se območje letališča ohranja travnato. Na območju prevladujejo vzhodno submediteranska (submediteransko-ilirska) suha in polsuha travišča (habitatni tip, ki so se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranja v ugodnem stanju). Priporočamo, da se območje ne ograjuje. V zvezi z načrtovanim razvojem športnega letališča Gabrk je nujno upoštevati varstvene režime v Regijskem parku Škocjanske jame. Večanje pomena letališča za športna in turistična letala lahko pomeni zahtevo po nujnih prostorskih ureditvah letališča in hkrati večanje prometa, kar je v nasprotju s pravili ravnanja v parku. Razvoj športnega letališča Gabrk je nujno načrtovati v obsegu in na način, ki ne bo v nasprotju s pravili ravnanja v parku (npr. glede preletov, hrupa, prostorskih ureditev v vplivnem območju parka ter v neposredni bližini Škocjanskih jam...).

SS območja stanovanj – stanovanjske površine

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
DL 09	RP Škocjanske jame Bušljevec - dol NVDP Id. št. 1073 V Dolu NVDP Id. št. 4240 Lesendol NVDP Id. št.	Raba naj se načrtuje izven zavarovanega območja in naravnih vrednot.

	4239 SPA Kras (SI 5000023) SCI Kras (SI 3000276) EPO Kras (ID 51100)	
DI 88	NS Kačna jama Kačna jama NVDP Id. št. 40955 OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100)	Območje predstavlja visoko vreden habitatni tip toploljubni hrastovi gozdovi. Območje se nahaja nad rovi Kačne jame. Priporočamo naj se raba ne načrtuje oz. naj se zmanjša na JZ polovici območja.

ZS območja zelenih površin – površine za oddih, rekreacijo in šport

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
GR 5	vplivno območje RP Škocjanske jame	Predlagamo, da se namenska raba ne načrtuje. V okviru načrtovane rabe so možne prostorske ureditve, ki bi lahko imele škodljive vplive na Škocjanske jame oz. zavarovano območje. Območje je pomembno tudi za ohranjanje habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo (npr. vzhodno mediteranska suha travišča) in habitatov ogroženih in zavarovanih vrst s poudarkom na habitatih tistih vrst, zaradi katerih je določeno NATURA območje. Območje je pomembno tudi za nočne vrste ptic npr. podhujko (<i>Caprimulgus europaeus</i>). Pri načrtovanju namenske rabe naj se upošteva ugotovitve CPVO.
GR 4	OIP PosVO Kras (SI 5000023)	
GO 6	EPO Kras (ID 51100)	
SN 30	izven varovanih območij narave	Pri načrtovanju namenske rabe naj se upošteva ugotovitve CPVO.
SN 29	izven varovanih območij narave	Pri načrtovanju namenske rabe naj se upošteva ugotovitve CPVO.
DI 119	OIP PosVO Kras (SI 5000023) EPO Kras (ID 51100)	V postopku presoje naj se območje preveri glede varovanih vrst ptic. Raba naj se načrtuje na način, da se ohranja habitat varovanih vrst.
ŠF 7	vplivno območje RP Škocjanske jame Reka NVDP Id. št. 3290 SCI Reka (SI 3000223) EPO Reka (Velika voda) (ID 53600)	Načrtujejo naj se prostorske ureditve, ki ne zahtevajo gradbenih posegov oz. zemeljskih del in nimajo škodljivega vpliva na Reko oz. bližnje zavarovano območje. Pri načrtovanju namenske rabe naj se upošteva ugotovitve CPVO.

ZK območja zelenih površin – pokopališča

Oznaka območja (EUP_OZN)	OBMOČJE Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM ALI DRUGIMI NARAVOVARSTVENIMI VSEBINAMI	VARSTVENI POGOJI, USMERITVE IN PRIPOROČILA
ŠK 05 (pokopališče v Škocjanu)	RP Škocjanske jame	Raba je načrtovana na območju, ki predstavlja varovan habitatni tip vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>). Predlagamo, da se območje zmanjša.

3.2 DRUGA PRIPOROČILA

3.2.1 VARSTVENA PRIPOROČILA ZA RAVNANJE NA OBMOČJIH PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja geoloških naravnih vrednot (minerali, fosili) in podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Na podlagi 74. člena Zakona o ohranjanju narave – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 96/04) je lastnik zemljišča na katerem je bil najden mineral ali fosil, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe, dolžan omogočiti raziskavo nahajališča. Najdbe mineralov ali fosilov mora najditelj prijaviti ministrstvu. Hkrati mora najdbo zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo. Enako velja v primeru najdb jamskih objektov med gradnjo v skladu z 22. členom Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04). Na podlagi odločbe ministrstva zagotovi organizacija, pristojna za ohranjanje narave, dokumentiranje, ovrednotenje in morebitno fizično zavarovanje vhoda v jamo na stroške investitorja.

4 VIRI IN LITERATURA

- Denac, K., T. Mihelič, L. Božič, P. Kmecl, T. Jančar, J. Figelj & B. Rubinič (2011): Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. DOPPS – BirdLife, Ljubljana.